

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Marknesse

16/01/2020
jaargang 98

nr **16**

Eén van de grondleggers van de gemeente Marknesse is M. Lambregtse. Afkomstig uit het Zeeuwse Rilland-Bath, vestigt hij zich in 1948 in de Noordoostpolder. Als hem door ir. A.P. Minderhoud, de latere directeur van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, naar zijn papieren wordt gevraagd, wijst hij met zijn vinger naar boven: 'Dáár komen mijn papieren vandaan, meneer!' En als zijn financiële mogelijkheden ter sprake komen en Minderhoud

hem vraagt of hij wellicht een erfenis heeft ontvangen, wijst Lambregtse naar zijn handen... 'Dat is mijn erfenis; ik heb leren werken!' Deze woorden maken zó'n indruk op Minderhoud, dat hem ondanks het ontbreken van de benodigde papieren toch een boerderij wordt toegewezen. Vanaf 1949 dient Lambregtse de gemeente in het ambt; eerst als diaken, later vele jaren als ouderling. Na een ernstige ziekte overlijdt hij op 16 augustus 1981, in de leeftijd van 73 jaar.

De christelijke hoop

Gods kinderen worden wedergeboren tot een levende hoop. Dat geldt voor de eerstbeginnende, maar ook voor de verstgevorderde in de genade. Daarom wordt hier gesproken over: 'een iegelijk'.

En een iegelijk die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is.

1 Johannes 3:3

Als de Heere Jezus overkomt in het zondarshart dat zich voor de Heere heeft uitgegoten in hartelijke smekingen, dan wordt er altijd iets ervaren van een voorsmaak van de eeuwige zaligheid. Dan komt er een vaste hoop in ons hart, een sterke verwachting, dat wij eenmaal verwaardigd zullen worden om met al Gods kinderen de Heere groot te maken. Elke levend-gemaakte zondaar leert op de weg die de Heere met hem houdt, iets kennen van dat geestelijke verlangen om ontbonden te worden en met Christus te zijn.

Deze christelijke hoop beschaamt niet. Die hoop kan weleens ingezonken zijn en aangevochten worden, maar het is steeds de Heilige Geest, Die deze hoop verlevendigt. Het is een onuitroeibare, levende hoop, in een zondarshart geplant door de Heilige Geest. De Geest Zelf brengt de hoop weer terug in tijden van benauwdheid, zodat Job uitriep: 'Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?' Het behaagt de Heere die levende hoop in het hart van Zijn kinderen te versterken door het Woord en de sacramenten. Dan geeft de Heere een psalm in ons hart, het lied van de hoop. Dan mogen ze in drukwegen het hoofd omhoog heffen en over allerlei omstandigheden heen zien op Hem Die het beloofd heeft.

Het avondmaalsformulier heeft dit zo prachtig verwoord: 'In alle droefenis met opgeheven hoofd onze Heere Jezus Christus uit de hemel verwachten, waar Hij onze sterfelijke lichamen aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijkmaken, en ons tot Zich nemen zal in eeuwigheid'. Deze levende hoop is vrucht van genade alleen en maakt de onuitsprekelijke rijkdom uit van armen, ellendigen en dorstigen die tot de Heere roepen.

Van vijand tot vriend

In het vorige vers worden de ware gelovigen eerst Gods kinderen genoemd: 'Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet

geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is'. Hierin wordt het wonder van Gods genade bekendgemaakt. Het gaat hier over mensen die vijanden waren, maar die nu tot vrienden van God zijn gemaakt. In die uitdrukking 'kinderen van God', schittert Gods soevereine genade. Maar dit kinschap houdt ook de hoop op Christus. Wat is dat voor een hoop? Niet de hoop zoals wij er over spreken. We hopen dan dit en dan dat, maar het kan nog alle kanten uitvallen. In de Bijbel is 'hopen' een vast vertrouwen op het goede dat de Heere beloofd heeft en dat Hij zeker zal schenken.

Bij de kleinste afdruk van de hemel in ons hart wordt vanuit die vastheid van de hoop gesproken. 'Hoe groot is 't goed, dat Gij zult geven, hem, wiens oprechte geest op U vertrouwt, U vreest'. Dat zijn momenten van hemelse gezindheid, die nooit onder woorden te brengen zijn, want het zijn stipjes van de zaligheid die Christus de Zijnen schenkt. Maar zelfs die stipjes houden zoveel in dat ziel en lichaam de eerstelingen van die eeuwige vreugde nauwelijks kunnen dragen. En daarom, als de hoop krachtig geoefend mag worden en als de hemelse gezindheid ons hart gaat vervullen, dan richten wij een gedenksteen op langs de levensweg. Hebt u weleens terug mogen zien op de weg die de Heere met u hield? Dan staan er merktekenen van Gods goedheid opgericht, die ons deden hopen. Als het geloof krachtig is, roepen wij uit: 'De Heere is mijn deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen!'

De doorluchtige dag

Wat is nu de inhoud van de christelijke hoop? Johannes schrijft: 'Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is'. Het kinschap is hier nog omsluiert. Johannes zegt: '...wat wij zijn zullen'. Hij wil als het ware zeggen: 'Uw lichaam is nog niet verheerlijkt. U bent nog niet afgestorven van de zonde'. Maar eenmaal komt het ogenblik dat Christus u verlossen zal van de oude, zondige natuur. Eens komt die doorluchtige dag dat Hij de zonde en het bederf zal wegbranden, dat er een nieuwe hemel en aarde zal zijn en het oude voorbij zal zijn gegaan. Dan zal Hij ons heerlijk maken.

ds. J.S. van der Net,
Houten

In dit nummer

4 Commentaar:
Vuurwerk in de politiek

6 Neem en lees

20 Neerslachtig
na advent

- 2** De christelijke hoop
- 3** Leren op de school van Christus [3]
- 5** Een mens te Jeruzalem [4]
- 7** Een stem uit het verleden
- 8** Een gedenksteen in Dirksland
- 9** Lectoraat 'Vorming uit de Bron'
- 10** Troostrijk onderwijs
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 13** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

Als wij eens gelovig naar het Evangelie mogen luisteren en op de tekenen van de sacramenten gelovig mogen zien, dan wordt onze ziel gericht op de trouw van God Die het goede werk dat Hij begonnen is, ook zal voleindigen.

Johannes zegt: Wat is de hoop? In de dag der dagen zult u Christus zien in Zijn volle goddelijke glans en heerlijkheid, zittend aan de rechterhand van God. De kanttekeningen zeggen: 'Dat zal een groot gedeelte van uw gelukzaligheid zijn.' Dan zal Christus u met onuitsprekelijke heerlijkheid als Zijn kinderen bekleden. Gods kinderen zijn hier op aarde niet in tel. De godsdienst van eigen maaksel ergert zich aan hen, maar ze zullen eenmaal met de Heere Jezus heersen en met Christus Jezus eeuwig blinken als de zon. Nee, ze zullen Hem niet gelijk zijn in macht en kracht, want de grens tussen Schepper en schepsel kan nooit worden uitgewist. Maar de verheerlijkte Immanuël zal Zijn glorie aan hen meedelen en in hen uitwerken, zodat ze verheerlijkt zullen zijn in eeuwigheid.

Het weergaloze goed

Gaat uw hart niet branden als u dit leest? 'En wij allen, met ongedekte aangezichten de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest'.

Leeft dat nu ook in uw hart, dit weergaloze goed van de christelijke hoop? De kleinste in de genade wordt met deze hoop vervuld als de Heere het geloof oefent. Want dan wordt ons hart doortrokken met vrede, hoop en blijdschap. Leg uw hart daar eens naast. Want als we onbekeerd zijn, spreken we zo vaak in ons ongeloof uit dat we geen behoefte hebben aan het allesreinigende bloed van Christus. Laat toch al uw valse hoop buiten Christus varen. Ieder mens heeft zo zijn eigen hoop: Mijn leven is toch godsdienstig en onberispelijk? Maar dat is geen christelijke hoop, maar een valse hoop. Een hoop van de spinnenkoppen, maar spinnenkoppen worden weggeveegd. Dat is maar een gefatsoeneerde schijnhoop, de grauwe wanhoop van de gevallen mens die niet wil erkennen dat zijn zaak een verloren zaak is.

Val dan de Heere maar te voet, als u nog hoopt op andere gronden dan Christus. Smeek of Hij uw onwil om zonder prijs of geld te kopen, wil breken. Hij kan en wil, en zal in nood, zelfs bij het naderen van de dood volkomen uitkomst geven.

Ralph Venning

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

Leren op de school van Christus [3]

Deel I Inleiding

II. STANDEN VAN HEILIGEN, NIET NAAR LEEFTIJD (vervolg)

Zo was het niet met allen die dezelfde leeftijd en positie hadden. Sommigen waren altijd aan het leren, maar leerden slechts weinig; altijd aan het doen, maar deden weinig. De gift van de weduwe was meer dan de bijdrage van diegenen die veel in de schatkist wierpen. Filadelfia, een gemeente die kleine kracht had, deed effectief méér dan Efeze, waarvan grote dingen gezegd worden (Openb. 3:8 en 2:2-3). Niet elke man in Christus is ook geestelijk een man in Christus Jezus. Hij kan een kind zijn, of misschien nog maar een zuigeling. In deze tekst van Johannes zijn er kinderen die vaders waren, kinderen die jonge mannen waren en kinderen die nog maar kinderen waren. En sommige anderen waren nog slechts zuigelingen. Want in deze vier categorieën zijn alle christenen begrepen.

III. 'KLEINE KINDEREN' - ALLE WARE CHRISTENEN

Om dit wat meer uit te leggen, moeten we opmerken dat er in drie verzen twee verschillende woorden gebruikt worden voor 'kleine kinderen'. In 1 Johannes 2:12 staat *teknia* en in vers 13 *paidia*. *Teknia* omvat ook mannen en vaders, die onderscheiden moeten worden van *paidia* in vers 13. *Teknia* in vers 12 is daarom van toepassing op allen. Dat is ook hoe Cotton (1), De Groot (2) en Zanchius (3) het opvatten.

De naam *teknia* duidt alle ware christenen aan, omdat zij door de bediening van de apostelen geboren werden, wedergeboren voor Christus en voor God. Dit woord duidt niet één afzonderlijke stand aan zoals de andere drie: vaders, jongemannen en *paidia*, kleine kinderen. Al deze woorden gebruikt de apostel maar één keer, behalve *paidia*, dat hij nog één keer in vers 18 gebruikt. Maar het woord *teknia* gebruikt hij wel zeven of acht keer in het algemeen, om hen allemaal aan te duiden. Dienovereenkomstig hebben ze allemaal de weldaad van de vergeving der zonden gemeen, de jongste zowel als de oudste, de zuigeling zowel als de vader in de genade, hoewel ze het niet allemaal even duidelijk weten.

De apostel gebruikt vaak het verkleinwoord en spreekt hen niet aan als *tekna*, kinderen, maar als *teknia*, kleine kinderen. Dit kan een toespeling zijn op de gewoonte van Joodse onderwijzers om hun leerlingen 'kleintjes' te noemen. Het laat zien hoe teer hij ze liefhad en hoe dierbaar ze hem waren. Paulus noemt de Korinthiërs zijn 'lieve kinderen' (1 Kor. 4:14, 15) en de Galaten noemt hij 'kinderkens' (Gal. 4:19). Ook de Zaligmaker noemt Zijn discipelen 'kinderkens' (Joh. 13:33). Johannes, de geliefde en liefhebbende discipel, gebruikt eveneens dit woord.

- 1) John Cotton (1584-1652), puritein uit Nieuw Engeland, theoloog en schrijver
- 2) Hugo de Groot (1583-1645), jurist, theoloog en staatsman uit Leiden
- 3) Girolamo Zanchi (1516-1590), calvinistisch predikant en theoloog, opgeleid te Straatsburg en Heidelberg.

(wordt vervolgd)

Vuurwerk in de politiek

P. Schalk,
Veenendaal

Stel dat in een school een klassenfeest wordt gehouden. Maar het loopt uit de hand. Er zijn een paar kinderen zwaargewond. Waar zou het over gaan op het vragen-uurtje in de Tweede Kamer? Dat zou vuurwerk opleveren, toch?

Er kwamen 385 mensen bij de spoedeisende hulp in de ziekenhuizen terecht.

Of stel, er is een groot sportevenement, een voetbalwedstrijd of zo. Maar er gaat iets fout, met tientallen gewonden tot gevolg. Wat zou de politiek doen? Welke maatregelen zouden er geëist worden? Welke bewindslieden zouden moeten opdraven? Politiek vuurwerk, toch?

Cijfertjes

Maar nu het vuurwerk zelf, letterlijk. Dat levert politiek gezien ook vuurwerk op, figuurlijk. Net na de jaarwisseling is het debat weer losgebarsten. Dat is niet verwonderlijk, gezien alles wat er zich weer heeft afgespeeld op de grens van 2020. De cijfers liegen er niet om. Alleen al in Nederland was er voor 77 miljoen euro aan vuurwerk ingekocht. En dan gaan er ook nog verhalen dat je veel beter en veel goedkoper en veel zwaarder vuurwerk kunt kopen, net over de grens, in Duitsland. Dus, de uiteindelijke omzet zal wel knetterend en knallend geweest zijn. Er waren nog meer cijfers en gegevens. Het aantal slachtoffers van vuurwerk is fors toegenomen. Er kwamen 385 mensen bij de spoedeisende hulp in de ziekenhuizen

terecht. Van deze mensen raakte drie procent (11 personen?) vingers of andere ledematen kwijt. Zij zijn gebrandmerkt voor het leven.

O ja, en nog eens 900 mensen werden behandeld op de huisartsenposten. Brandwonden, oogletsel, gehoorschade. Allemaal gevolgen van vuurwerk.

Per ongeluk?

Je mag hopen dat het allemaal per ongeluk is gebeurd. Maar dat is absoluut niet zeker. Als je de verhalen hoort van politiemensen, dan weet je genoeg. Ze worden openlijk bedreigd. Honend wordt hen verteld dat ze lekker mogen werken, en dat het hen niet gemakkelijk zal worden gemaakt. Ambulancepersoneel voelt zich bedreigd, bij het zogenaamd per ongeluk dichtbij knallende vuurwerk, terwijl ze gewonden aan het helpen zijn. Brandweerlieden zijn wel wat vuur gewend, maar als ze gehinderd worden bij het blussen van gevaarlijke branden, dan is er toch iets grondig mis. En om nog eens iets anders te noemen: boeren en bouwers kunnen nauwelijks aan het werk door allerlei stoffen en grenswaarden. Maar terwijl de mist zwaar

over Nederland hing, werden de meest giftige stoffen vrolijk toegevoegd. Geen bezwaar!?

Politiek aan zet

De vraag is of er politiek vuurwerk ontstaat. De SGP heeft al tientallen jaren gevraagd om regulering en veiligheid. Maar ook andere partijen zijn het zat. De Partij voor de Dieren (PvdD) heeft hier echt een punt. Als je een klein hondje in de hijgende bek hebt gekeken, en als je hebt gezien dat het beestje bij elke knal ineenkromp, dan snap je dat de PvdD er voor opkomt. De vraag is natuurlijk hoe allerlei andere partijen zich zullen opstellen in het debat. Bijvoorbeeld die negen partijen die onlangs de Klimaatwet hebben verdedigd in de beide Kamers van de Staten-Generaal. Lekker makkelijk om te zeggen dat in 2050 de CO-2 met 95 procent moet zijn verminderd. Maar, hebben die partijen ook de moed om te zeggen dat het afgelopen moet zijn met deze enorme verkwisting en de aanslag op het milieu? Of die partijen die de veiligheid van de burgers zo hoog hebben staan. Partijen die, terecht overigens, meteen in de bres springen voor elke situatie van bedreiging en letsel. Zouden zij de politieke moed hebben om tegen hun achterban te zeggen dat dit jaarlijks feestje rond oud en nieuw ingetoomd moet worden?

Politieke moed

Natuurlijk, er is veel te zeggen over vuurwerk. Zeker als we het bezien vanuit de oorspronkelijke bedoeling van het geknal. Ooit was het ontstaan vanuit de gedachte dat daarmee de boze geesten verjaagd konden worden. En natuurlijk, dat zal vast niet meer de reden zijn dat er voor 77 miljoen in Nederland is omgezet aan vuurwerk. Bovendien kunnen de boze geesten beter verdreven worden in de stilte van de binnenkamer. Of tijdens de kerkdiensten die gehouden worden op de grens van oud en nieuw. Dat zijn momenten van memento mori, stilte en bezinning, in tegenstelling tot knetterend vuurwerk.

Hoe dan ook, zonder allerlei principiële redenen zijn er inmiddels voldoende praktische argumenten om de politiek op te roepen daadkracht te tonen. Een compleet verbod, dat zal 'vuurwerk' opleveren. Maar iedereen weet dat het duurste vuurwerk even knalt, en dan langzamerhand uitdooft. Misschien moet de politiek de moed hebben om het vuurwerk even te laten knallen. Dan hebben we bijna een jaar de tijd om het te laten uitdoven.

Een zanger op het tempelplein

‘Een Licht tot verlichting der heidenen...’.

Lukas 2:32a

Simeon had de belofte ontvangen dat hij Christus zou zien. Vandaag is de Heere tot Zijn tempel gekomen en heeft Simeon Hem gezien, hij heeft Hem aanschouwd en met zijn handen getast (zie 1 Joh. 1:1).

J. van 't Hul,
Lieren

Nu heeft hij in zijn armen Zijn Zaligmaker, Wiens armen hém hadden opgehaald uit een ruisende kuil. Het heil dat in de eeuwigheid bereid is, mag nu gezien worden en is met de handen te tasten. Het oog wordt niet verzadigd met zien, voordat men Jezus heeft gezien, ook al is Hij nog maar veertig dagen oud. Simeon mag zijn hart ophalen in God. En zo zingt hij, gedreven door de Geest, met het Godsgeschenk in de armen en de hemel in het hart, het hoogste lied. Nevens dít Kind - de Schoonste van alle mensenkinderen - lust hem niets meer op de aarde. Jakob heeft ook als Simeon gewacht en verlangd: ‘Op Uw zaligheid wacht ik, Heere’ (Gen. 49:18), maar God geeft ieder de zaken op Zijn tijd. Jakob verlangde en verwachtte; Simeon verkrijgt en aanschouwt. Jakob geloofde en mocht toch de Christus niet zien. Simeon geloofde en mocht de Christus zien’ (Da Costa).

Zingen op een tempelplein

Het staat niet beschreven, maar het kán niet anders of de mensen in de tempel horen opeens iemand zingen. Ze staan eens een ogenblik stil, zien het wat aan, schudden wellicht hun hoofden: wie doet dat nou: zomaar gaan zingen op het tempelplein? Trouwens, wat zingt die man daar eigenlijk?

‘Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw Woord; want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, Die jij bereid

hebt voor het aangezicht van al de volken’ (Luk. 2:29, 30, 31).

Simeon heeft zijn wens verkregen. Zijn geloof is overgegaan in aanschouwen, ook al blijft dit een aanschouwen in het geloof. Hij ziet immers ‘slechts’ een Kind, van Wie hij geloven mag (dat is: ‘een zeker weten’) dat Hij de Messias is.

Op de wereld heeft Simeon niets meer te zoeken. Zijn levensschip ligt aan de kade, is gereed voor vertrek. De touwen mogen worden losgemaakt en de banden met de aarde kunnen doorgesneden worden. Vaarwel wereld, vaarwel, ge kunt toch niet bevatten, hoe rijk dat ik nu ben. Alles verloren, maar Jezus verkoren, Wiens eigen ik ben. Simeon kan afscheid nemen van alles van de tijd. Nu mag hij afreizen naar de gewesten van de eeuwige gelukzaligheid. Het is goed. Het is genoeg. Als hij er verlof voor krijgt, wil de wachter nu wel naar huis: Laat nu Uw dienstknecht maar heengaan in vrede. Dat is hem zeer verre het beste. Het leven is hem Christus en het sterven is voor hem winst.

De zaligheid gezien

Simeon heeft ‘Uw zaligheid’ gezien. Hij heeft gezien, zeggen de kanttekenaren: ‘de Zaligmaker, en hetgeen waardoor de zaligheid teweeggebracht wordt’. Of zoals Lukas het elders zegt: ‘En alle vlees zal de Zaligheid Gods zien’ (Luk. 3:6). Ruim is zijn blik. Simeon zet de kaars niet onder de korenmaat, maar bovenop de kandelaar. Het heil des Heeren wordt niet in een hoek

weggestopt, zegt Matthew Henry, want het is universeel. Het wordt tot ‘een Licht der heidenen’ bereid voor het aangezicht van alle volken, dus van Jood en heiden, van barbaar en Scyth, van Filistijn en Tyrier, tot aan het uiterste der aarde. De oogst zal groot zijn.

De door Maleáchi aangekondigde Zon der gerechtigheid, zal als ‘den Wens aller heidenen’ (Hagg. 2:8b) zijn tot verlichting (van het verduisterde heidendom) en tot heerlijkheid (van het ingezonken volk Israël). Simeon noemt de heidenen zelfs ‘t eerst. De heidenen zullen geroepen worden en Israël zal worden wedergebracht.

Simeon zingt niet alleen over zijn eigen zaligheid, hij is een gunnend mens, want genade maakt gunnend. Wat zijn ogen vandaag hebben gezien, gunt hij als een oprecht katholiek christen aan iedereen. In profetische verrukking staat die man daar zijn zwanenzang te zingen over de held uit Juda’s stam. En hij kan er maar niet genoeg van krijgen. Voor hem is de wachtenstijd voorbij, alle schaduwen zijn verdreven. Het Licht is in hem opgegaan. Straks mag hij, ontwaakt, Gods lof ontvouwen, Hem in gerechtigheid aanschouwen, verzadigd met Zijn Goddelijk beeld. Aan Simeon zijn discussies over de toeëigening des heils niet besteed.

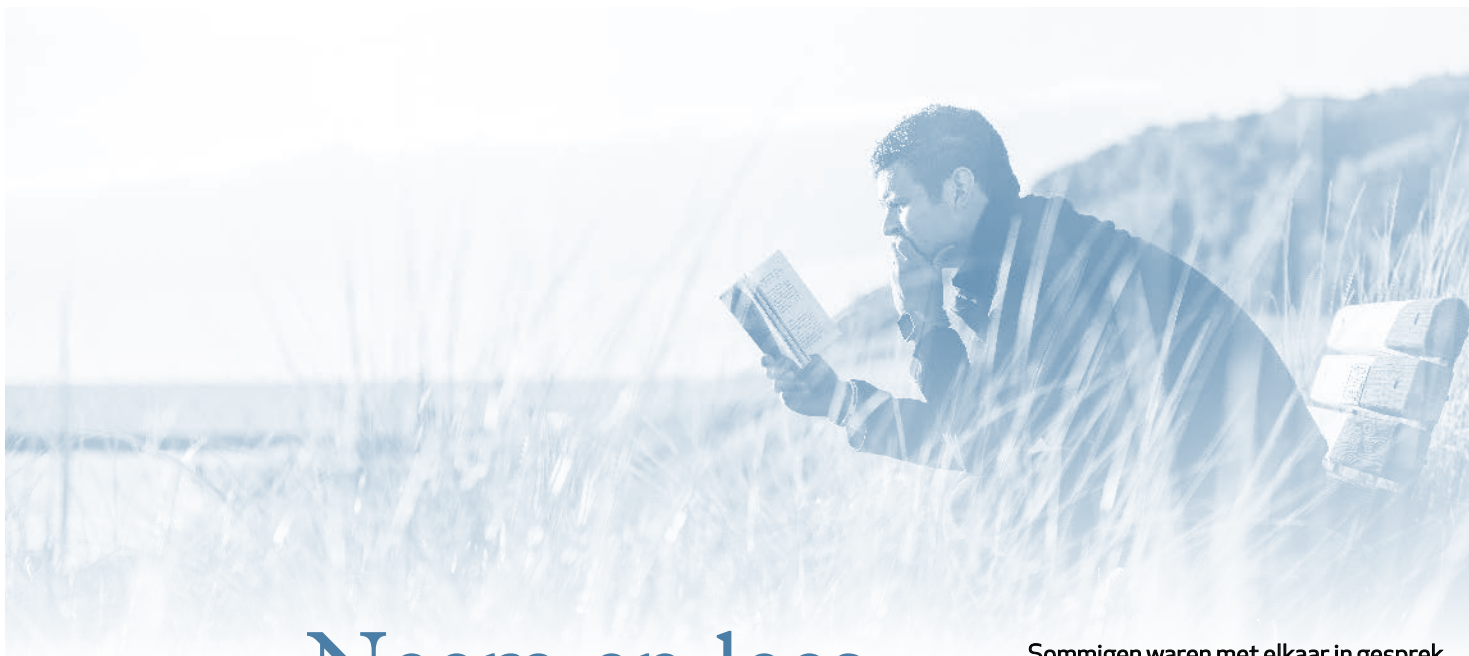
Door ’t licht dat nu ontstoken is

‘En Jozef en Zijn moeder verwonderden zich over hetgeen dat van Hem gezegd werd’ (Luk. 2:33).

Stilletjes hebben Jozef en Maria staan luisteren naar de lofzang van Simeon. Na alle wonderlijke dingen die ze samen hebben meegemaakt, verwonderen ze zich opnieuw. Eerst waren het de herders geweest die zeiden dat hun Kind Christus, de Heere, was. Nu is het Simeon die van Hem getuigt dat Hij het Licht der heidenen zal zijn. Natuurlijk weten Jozef en Maria wel Wie hun Kind is. Aan Maria had de engel grote dingen geopenbaard over Wie haar Kind zou zijn: Hij zou groot zijn, de Zoon des Allerhoogsten worden genoemd. God de Heere zou Hem de troon van David geven, Hij zou over het huis van Jakob Koning zijn in der eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zou geen einde komen.

(wordt vervolgd)

Neem en lees

Een goed boek en een goed gesprek

‘Neem en lees’. Deze woorden zijn van grote betekenis geworden voor de bekende kerkvader Augustinus. Hij verkeerde in een zoektocht om de Heere te vinden; in zijn leven voltrok zich een strijd tegen de zonde. Toen hoorde hij ergens verderop een kinderstem zingen: ‘Tolle, lege; tolle, lege’ (dat is: Neem en lees; neem en lees).

ds. G.W.S. Mulder,
Ridderkerk

Augustinus sloeg de Bijbel open en werd getroffen door de woorden uit Romeinen 13:13-14: ‘Laat ons, als in den dag, eerlijk wandelen; niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en ijdelheid; Maar doet aan den Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden’. In deze weg brak Gods genade in zijn leven door. De Heere heeft hem gesteld tot een pilaar in de kerk - waar de kerk in onze tijd nog altijd veel aan te danken heeft. Grote betekenis dus voor dat: ‘Tolle lege’. Hoe is het met óns lezen gesteld?

Door te lezen kunnen we iets goeds tot ons nemen; iets dat leerzaam is of waar we onze winst mee kunnen doen.

In de trein

Laatst sprak ik een docent die werkzaam is op één van onze scholen. Met een groep leerlingen had hij een werkweek gehad in het buitenland. Hij liet me enkele foto's zien. Ik zag prachtige momenten van een groep betrokken jongelui. De terugreis ging met de trein. Ook daar was een foto van. In de treincoupé was een prima sfeer,

zo te zien. Een enkeling keek naar het landschap dat buiten voorbij trok. Een ander zat met dopjes in de oren te luisteren naar muziek. Enkelens waren bezig met hun computer of telefoon.

Sommigen waren met elkaar in gesprek. Ziet u het voor u? Niemand las een boek. Nu betreft dit voorbeeld een groep jongeren. En als onze leeftijd nu (aanmerkelijk) hoger ligt dan die van hen? Dan zou ik zeggen: deze jongeren houden ons een spiegel voor. Zij laten zien in welke richting we ons met elkaar begeven. Ik zou er dus graag aanleiding in willen zien voor gezamenlijke bezinning: voor jong en oud, voor onze gezinnen en voor heel de gemeente.

Lezen en ontspanning

Goed, zegt iemand: maar dit waren momenten van ontspanning. Zo'n treinreis is vermoeiend. Dan hoeft je toch geen boek te lezen? Dit is duidelijk: Iedereen heeft momenten dat de gedachten moeilijk bepaald kunnen worden bij een boek. Dat is op zich geen probleem. Maar is het echt waar dat ontspanning niet bij lezen past? Lezen doen we toch niet alleen maar omdat het móet? Juist momenten van ontspanning kunnen de gelegenheden zijn om je gezellig op de bank te nestelen met een boek. Door te lezen kunnen we onze gedachten verzetten. Zo komen we tot ontspanning. Maar in het lezen kunnen we ook iets goeds tot ons nemen; iets dat leerzaam is of waar we gewoon onze winst mee kunnen doen. Luisteren naar muziek of bezig zijn met een computer is makkelijker dan een boek lezen, omdat lezen meer inspanning vraagt. Wat kant-en-klaar is, is waarschijnlijk ook oppervlakkig. Om daaraan te ontkomen, is het nodig dat we ons ergens in verdiepen!

Rijke traditie

‘Een goed boek’ - mag ik dat speciaal onder uw aandacht brengen? Juist door dergelijke boeken te lezen, wordt de kennis van Gods Woord vergroot. Wij mogen staan in een rijke traditie. Deze wordt in

een schat van geschriften ontsloten. In onze omgeving is er steeds minder dat daarvan spreekt. Dat maakt de stimulans des te klemmender om ons actief bezig te houden met de geschriften rondom de Bijbel, en met boeken die vanuit de traditie vertellen over het leven der genade. Goede boeken zijn er genoeg. We lezen momenteel "De Pelgrimsreis" van Bunyan. Laatst noemde ik in de preek het "ABC des Geloofs" van Comrie. Deze boeken staan dichtbij het gewone leven. "De viervoudige staat" van Boston of de "Institutie" van Calvijn zijn echte standaardwerken. Maar niet minder aanbevolen! Zulke grotere boeken kunnen gemakkelijk in kleinere stukken worden verdeeld door ze te lezen als dagboek: elke dag enkele bladzijden, of elke zondag tien (of meer). Een andere leestip is om een catechismusverklaring te lezen bij de 's zondagse catechismus-preek.

Geestelijke pelgrim

Graag zou ik onze jongeren hierin willen stimuleren. Het hoeft echt geen dik boek

te zijn. Je hoeft er ook niet mee te pronken; liever niet zelfs. Ik herinner me de periode dat ik het boek "De geestelijke pelgrim" van ds. A. Vergunst op mijn nachtkastje had liggen, met een bladwijzer bij de woorden die me bijzonder aanspraken. Waarom? Dat kan dan een geheim zijn tussen de Heere en je hart, waar je met niemand over spreekt.

Laten wij als ouders onze kinderen stimuleren om een goed boek te lezen. Geef ze die cadeau op hun verjaardag of bij andere gelegenheden. Let erop dat het boek past bij de leeftijd. Stimuleer ze door de inhoud ervan aan de orde te laten komen in de gesprekken die we voeren. Verder kunnen we helpen door ook in het algemeen het lezen er in te houden. 's Avonds met de krant (het Reformatorisch Dagblad!) in de stoel is een vertrouwd beeld. Het is goed om zo in onze gezinnen een verwijzing te hebben naar de gereformeerde gezindte. Dat geldt juist als het gaat over de wereld om ons heen en alles wat daarin gebeurt.

Gezegende gewoonte

En is er's zondags ook wat te lezen? Vanuit onze gezindte worden diverse tijdschriften aangeboden. Het is goed om hierbij aansluiting te zoeken. Bijzonder noem ik De Saambinder. Via dit blad wordt bijzonder de band met ons kerkverband gevoed. Dat geldt niet alleen in allerlei praktische informatie, maar juist ook wat betreft de bezinning en de leiding vanuit Gods Woord. Ook willen we het jongerenblad Daniël onder de aandacht brengen, zeker voor onze gezinnen. Hierin komen artikelen op tafel die niet alleen leerzaam zijn, maar ook aanleiding kunnen zijn voor gesprek.

'Neem en Lees!' hoorde Augustinus roepen. Het was juist op het moment dat zijn hart zich bevond in diepe vertwijfeling. Het woord dat hij toen las, wilde de Heere gebruiken voor het heil van zijn ziel. Dat is in Augustinus' leven daarna nog vele malen gebeurd. Zo wens ik u en mezelf een gezegende leesgewoonte toe. Tolle lege!

De kaarsen brandende

'En zij bekeerden zich niet om Hem heerlijkheid te geven'.

Openbaring 16:9b

Bekering is niet alleen het loslaten van de zonde en van ons leven, maar ook Christus als Zaligmaker erkennen en aanvaarden door het geloof dat de Heilige Geest doet geboren worden in de schuldverslagen ziel. De boetvaardige staat bij het kruis, blikt op en ziet de zonde vergeven. Door bloed gekocht wordt vergeving ons deel uit vrije genade. De zonde is mij de dood geworden, maar de genadegift van God is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere. Hij is zonde voor ons geworden, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem. Nu gaan wij meeleven in het wereldbestuur en geven Gode heerlijkheid. Zo staan wij dan aan Gods zijde, want wij zijn Gode gekocht door Jezus' bloed.

Wij zijn zonder twijfel aangekomen op een vlak in de spiraalslag naar het einde. Het gaat sneller naar het einde! Veel keert niet terug in de wereldontwikkeling, die steeds meer het karakter van een catastrofe nadert. De oordelen en de Godverzaking nemen met sprongen toe. De kerk wordt ontvolkt. Wij worden teruggeworpen op het naakte Woord en toch zal Hem heerlijkheid worden gegeven door het overblijfsel naar de verkiezing der genade. Wat u ook van de toekomst mag denken, weet dat de mensen in goddeloosheid zullen toenemen. En omdat de ongerechtigheid wordt vermenigvuldigd, zal de liefde van velen verkouden. Ook de moderne democratie wordt steeds meer antichristelijk. Een anti-

christelijke cultuur breekt zich baan. Zo zal de Kerk des Heeren steeds meer in de verdrukking komen en de tegenstelling *wereld* en *kerk* scherpere vormen aannemen. De kerk raakt helaas steeds meer gebroken en verdonkerd, zodat haar kracht klein is. Reken niet op een stil en gerust leven, want naarmate de overheden God de rug toekeren, zal God de hand van Zijn wraak uitstrekken over de volken.

Ouderen zullen zich steeds minder thuis voelen in de eigen omgeving. Radicale wijzigingen voltrekken zich. We leven in een wereld waar God en Zijn Woord worden uitgeworpen. Verdeeldheid in gezinnen neemt toe. Het beslag onder het Woord neemt af. Zullen wij staande blijven in de boze dag? Staat dan, de lendenen omgord en de kaarsen brandende.

ds. I. Kievit (1887-1954)

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

Een gedenksteen in Dirksland

J.P. Sinke,
Krabbendijke

Ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de Gereformeerde Gemeente te Dirksland verscheen er een boeiend en waardevol herdenkingsboek, getiteld: "Een gedenksteen in Dirksland". Boeiend vanwege de pakkende stijl waarin de auteur, H. Hille uit Opheusden, het boek heeft geschreven, en waardevol vanwege de inhoud, die iets laat zien van de genade die de Heere betoond heeft van geslacht tot geslacht.

Ds. J.B. Bel voor
zijn woning aan de
Tramweg

Het is een kloek boek geworden. Bedroeg het aantal pagina's van het herdenkingsboek dat ds. P. Blok en Th. de Waal in 1967 bij het 100-jarig bestaan van de gemeente schreven 'slechts' 123 pagina's, nu waren er 632 pagina's nodig om de geschiedenis vast te leggen.

Het tweede wat opvalt, is dat de hoofdstukindeling grotendeels parallel loopt aan de ambtsperiodes van de zeventien predikanten, die zich in de loop der jaren aan de Flakkeese gemeente verbonden. Deze hoofdstukken hebben treffende titels. Zo wordt het hoofdstuk over ds. J.B. Bel (1942-1949) aangeduid als: 'Een eenvoudige knecht des Heeren', en het hoofdstuk over ds. H. van Gilst (1953-1959) als: 'Eenvoudig en helder'. De twee hoofdstukken over de periode van ds. P. Blok (1959-1980) worden

gekaracteriseerd als: 'Onder krachtige leiding'. Het derde wat opvalt, is de gewijzigde institueringsdatum. Werd tot voor kort aangenomen dat de instituering van de gemeente op 7 september 1867 had plaatsgevonden, uit archiefonderzoek is nu gebleken dat de eerste ambtsdragers pas op 13 januari 1869 door ds. C. van den Oever zijn bevestigd.

Persoonlijke verhalen

Het boek begint met een beschrijving van de kerkelijke toestand in de negentiende eeuw en de Afscheiding op Goeree-Overflakkee, waarna wordt ingezoomd op Dirksland. Van alle predikanten die de revue passeren - van ds. W.C. Huijser tot en met ds. K. Boe-

der - worden verschillende zaken uit het (geestelijke) leven vermeld. Verder wordt er in elk hoofdstuk over het gemeentelven en de kerkenraad geschreven. Boeiend en waardevol zijn ook de persoonlijke levensverhalen van ambtsdragers en gemeenteleden. Op vele plaatsen wordt daarin iets verhaald over Gods trouwe zorg over Zijn kinderen. Meer dan eens wordt daarbij geput uit de nalatenschap van ds. P. Blok. Zo schreef hij over ouderling Teunis Drooger: 'In de jaren dat hij ouderling was, heb ik van hem nooit een werelds gesprek gehoord. Hij zag in alles de hand des Heeren en Zijn zorg'. En over smid Abraham Vijfhuizen merkte hij op: 'Hij was een stille in den lande en had leren buigen voor de waarheid die naar de godzaligheid is. Het was een verademing hem pastoraal te bezoeken'.

Duitse bezetting

Andere zaken die aan de orde komen, zijn onder meer de verwoestende kerkbrand in 1927, de gevolgen van de Duitse bezetting, de watersnoodramp van 1953 en de bouw van de huidige kerk. Uiteraard wordt er ook geschreven over het ontstaan van de zustergemeenten op het eiland en de rol die Dirksland daarbij speelde.

Het boek wordt afgesloten met de herdenkingspreek over Psalm 143:5 en 6, die ds. K. Boeder op 13 januari 2019 uitsprak. Dat de auteur grondig te werk is gegaan, blijkt niet alleen uit de tekst, maar ook uit de 313 voetnoten en de lijsten van predikanten, ouderlingen, diakenen, kerkmeesters, koster, organisten en uitgebrachte beroepen. Een register van persoonsnamen ontbreekt evenmin.

Drukkerij Van Velzen uit Krabbendijke zorgde voor een keurige uitvoering, met vele heldere foto's. Dat de kerkenraad het boek aanbiedt voor slechts € 24,95 (excl. verzendkosten) verdient een compliment. Bestellingen kunnen worden gedaan bij de scriba, A. Nagtegaal, Bromelia 25, 3247 DE Dirksland, of via e-mail: anagtegaal@solcon.nl.

De kerkenraad in 1967

De verbouwde kerk aan de Geldersedijk (1966)

Het interieur van het kerkgebouw aan de Geldersedijk

Lectoraat 'Vorming uit de Bron'

Werkgroep
onderwijs van het
deputaatschap KGJO

Aan het Hoornbeek College was van 2016 tot en met 2019 een lectoraat verbonden, onder leiding van N. van Steensel. De opdracht was na te gaan hoe opvoeders normen en waarden aan jeugdigen kunnen overdragen en versterken.

Met opvoeders werden ouders, docenten en catecheten bedoeld. Met jeugdigen vooral de mbo-, maar ook de vmbo-studenten en -leerlingen. Op 20 november 2019 is het lectoraat afgesloten. Als afsluiting was er een bijeenkomst met belangstellenden in het Hoornbeek College in Amersfoort. Tijdens die afsluiting hield Van Steensel een referaat, S. Middelkoop reageerde daarop in een co-referaat. De aanwezigen kregen een brochure mee naar huis: 'Vorming uit de Bron, een impressie'. Waar ging het bij dit lectoraat om?

Identiteitsvorming

Het lectoraat onderzocht hoe jonge mensen groeien tot volwassenheid. Daarbij gaat het om het vormen van een identiteit, een persoonlijkheid die staat voor zijn of haar zaak. Uiteindelijk gaat het om de vraag of er verinnerlijking is, of er binding ontstaat aan waarden en normen. Dat gaat, zoals iedereen weet, niet vanzelf. Er moet heel wat voor gebeuren. Opvoeders en jongeren moeten aan het werk. Ze moeten zich verdiepen in tal van zaken om (te leren) zich een standpunt te vormen. In het onderzoek van het lectoraat kwam naar voren dat het vasthouden aan het christelijk geloof bij jongeren bepaald niet de hoogste plaats inneemt. Het onderzoek ging na hoe jongeren en hun ouders scoorden op een aantal waardenclusters, waaronder het vasthouden aan het christelijk geloof. Bij ouders kwam het vasthouden aan het christelijk geloof op de eerste plaats, bij jongeren stond zekerheid en veiligheid op de eerste plaats en vasthou-

'Elke afsluiting van de maaltijd moet een worsteling zijn, een worsteling om de betrokkenheid van de kinderen, een worsteling om Gods genade, een worsteling om Gods stem te mogen horen. En om te mogen gehoorzamen.'

den aan het christelijk geloof op de laatste plaats.

Dat hoeft niemand te verbazen, want van nature staan we allemaal vijandig tegenover het Woord van God. Toch heeft elke tijd zijn eigen bijzondere zorgen. In onze tijd is er de geweldige gerichtheid op het materiële en op het idee dat je alle vrijheid moet hebben om te genieten. Het komt ook zo naar voren in het vrije en ongeremde gebruik van moderne media. Tijdens het afscheidssymposium pleitte Middelkoop er vanuit diepe zorg voor om meer te denken vanuit de tegenstelling tegenover de seculiere cultuur waarin we leven, dan te denken vanuit verbondenheid met die seculiere cultuur.

Vorming in de opvoeding

Wat moeten ouders doen? Ouders moeten hun kinderen leren zich te verdiepen in belangrijke vragen. Het onderzoek van het lectoraat liet zien dat jongeren uit het vmbo in de meeste gevallen niet intensief

met allerlei vragen bezig zijn die te maken hebben met het christelijk geloof. Dat geldt trouwens ook voor vwo-jongeren. Hoe dat ligt bij jongeren op havo-niveau is niet onderzocht, maar daar zal het vermoedelijk niet anders zijn.

De manier waarop ouders vorming een plaats geven in de opvoeding doet er toe. In de meeste gevallen is dat democratisch. 20% van de ouders voedt autoritair op, maar dat is voor het groeien naar een eigen mening niet altijd gunstig. Het was mooi dat Middelkoop in zijn co-referaat pleitte voor een gezonde middenweg tussen ruimte bieden en begrenzen. Het is goed als in de opvoeding in ieder geval aandacht is voor het gesprek over het geloof. Ouders moeten zich dan kwetsbaar durven opstellen en proberen te begrijpen wat hun kinderen naar voren brengen. Dat vraagt geduld. Ouders moeten ook doorvragen naar wat kinderen bedoelen. Van ouders mag worden verwacht dat ze leiding geven en dat ze aangeven wat het betekent om christen te zijn. Van kinderen vraagt het eveneens dat ze proberen te luisteren om te begrijpen wat de ouders bedoelen.

Bijbellezen belangrijk

De Bijbel is het Woord van de levende God. Het is bijzonder dat in het praktijkgerichte onderzoek van het lectoraat bleek dat jongeren Bijbellezen belangrijk vinden. Maar ook dat ze dat moeilijk vinden en dat ze daarbij geholpen willen worden. In zijn afscheidsreferaat ging Van Steensel daar dieper op in. Hij zei dat jongeren (hij bedoelde mbo-studenten) nauwelijks in staat zijn de hoofdgedachten uit een Bijbelgedeelte te halen. 'Ze gaan heel korte stukjes lezen waardoor ze de lijn van de Schrift nog meer uit het oog verliezen en naar zich toe gaan lezen'.

Van Steensel pleitte ervoor dat ouders het Bijbellezen aan tafel voorbereiden. 'Om de goede vragen te stellen en de jongeren te leren waarop het aankomt. Om hen ook te betrekken bij het gebed en hen een taak daarin te geven.

Elke afsluiting van de maaltijd moet een worsteling zijn, een worsteling om de betrokkenheid van de kinderen, een worsteling om Gods genade, een worsteling om Gods stem te mogen horen. En om te mogen gehoorzamen'.

Zo moeten we samen luisteren naar het 'alzo spreekt de Heere'. Aan die opdracht valt nog veel te doen.

reacties mailen naar:
p.kieviet@versluissschool.nl

Troostrijk onderwijs

Voor ons ligt geen analytische, maar een bevindelijke verklaring van de Heidelbergse Catechismus. Dat tekent ook de persoon van ds. W.C. Lamain (1904-1984).

ds. P.D. den Haan,
Tholen

Gezien het feit dat het sterfjaar van ds. Lamain mijn geboortejaar is, kan ik niet uit persoonlijke ervaring iets zeggen over het kenmerkende van zijn persoon, leven en prediking. Treffend is wat ds. C. Vogelaar schrijft in het Voorwoord van de catechismusverklaring "Troostrijk onderwijs": 'Wat zijn wens was, wordt ook in deze Catechismuspreken wel duidelijk. Dat was namelijk God de eer te geven van Zijn werk. Daarin alles erbuiten plaatsend wat van de mens is. Waarschuwend tegen een godsdienst waarin de mens zichzelf kan helpen. Bemoedigend ook voor een ellendig en arm volk dat zo vaak bestreden wordt. Hij wist hun leven, hun strijd, hun hoop en verwachting, hun blijdschap in de Heere zó te tekenen dat ze zich daarin herkennen mochten. Het was zijn hartelijke begeerte voor een behoeftig volk een hand en een voet te zijn. Dat verbond velen zo aan hem'. Een mooier en treffender samenvatting kan ik niet geven.

Zondag 1

In Zondag 1 staat ds. Lamain kort stil bij vraag 1. Uitvoerig gaat hij in op de tweede vraag: 'Wat is u nodig te weten?' Op een aansprekende wijze schildert hij wat er nu nodig is in het leven van een zondaar op weg en reis naar de eeuwigheid. Tegelijkertijd is hij zo liefdevol en vertroostend voor de 'kleinen' onder Gods kinderen.

Het is opvallend dat hij zich beroept op Comrie en Brakel, dat hij zijn liefde laat blijken voor Andrew Gray en waarschuwt tegen bekeringsgeschiedenissen! Een enkele kenmerkende uitdrukking is: 'Hoe dichterbij de grond, hoe dichterbij 't verbond. En hoe dichterbij de hel, hoe dichterbij de hemel. Dat is wat God Zijn volk leert'.

In Zondag 5 beschrijft ds. Lamain hoe een zondaar bevindelijk aan een einde komt voor het heilig recht van God en hoe tegelijkertijd de Zaligmaker noodzakelijk wordt. Ter waarschuwing doet hij een ontdekkende

opmerking: 'Als je een huichelaar bent, kom je alsmaar dichterbij. Maar als je een arm kind van God bent, kom je er alsmaar verder vandaan'. Duidelijk wijst ds. Lamain op de noodzakelijkheid van het persoonlijk spreken van God, door Woord en Geest, tot een verloren zondaar.

Zondag 23

Als ergens in deze preken naar voren komt wat ds. Vogelaar schrijft in zijn Voorwoord, dan is dat wel in Zondag 23. Alle gronden in de mens worden weggeslagen bij de behandeling van vraag en antwoord 59. Citaat: 'Hij gaat niet beginnen door te zeggen: Daar heb ik dat weleens ervaren, en daar heb ik dat weleens ontmoet, en daar heb ik weleens een opening gehad, daar heb ik weleens een tekst gehad en daar een psalm gezongen. Nee, nee. Dat ik in Christus voor God rechtvaardig ben, en een erfgenaam des eeuwigen levens'. Opvallend is hoe pastoraal ds. Lamain over de rechtvaardigmaking in de vierschaar Gods spreekt. Wat weet hij overigens ook in deze zondagsafdeling al Gods kinderen mee te nemen, tot de kleinste toe!

Zondag 32

Wanneer ds. Lamain met Zondag 32 een begin maakt met het stuk der dankbaarheid maakt hij het onderscheid tussen staatsverwisseling, staatsverzekering en staatsvrucht. Dankbaarheid is volgens hem het werk van een drie-enig God: 'Waar bestaat die dankbaarheid in? Daarin dat je voor God wordt wat je bent. Dan ben je op de rechte plaats. En als dat gebeurt, dan zijn er geen woorden meer. God wordt bedankt met lege handen. Hij wordt bedankt zonder woorden'. Ds. Lamain ageert in deze zondagsafdeling tegen het 'inhoudsloze' danken in gezangen en gebeden.

Al met al hoop ik op een spoedige tweede druk. Dan kan een enkel schoonheidsfoutje gecorrigeerd worden.

Deze twee delen zijn prachtig vormgegeven en goed leesbaar zijn. Ze zijn geschikt voor de leesdiensten. Ik hoop dan ook dat ook deze Catechismusverklaring in onze gemeenten gelezen zal worden, zodat de ruime prediking van ds. Lamain ook in onze dagen nog mag klinken en bovenal tot zegen zou mogen zijn tot eer en verheerlijking van Gods Naam.

N.a.v. "Troostrijk onderwijs", catechismuspreken, deel 1 en 2; ds. W.C. Lamain, uitg. De Banier; 479 en 496 blz., € 79,95.

Boekennieuws

"De noodzakelijkheid van de bekering",
Thomas Boston;
uitg. Den Hertog,
Houten; 140 blz.,
€ 14,90.

De noodzakelijkheid van de bekering

Opnieuw is een boekje met preken van Thomas Boston verschenen. Ds. M. Krijgsman, predikant van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Arnhem, zorgde voor de vertaling uit het Engels en schreef een 'Ten geleide'.

Boston heeft deze preken gehouden vanwege de 'aanstootgevende praktijken' die hij tegenkwam. Denk aan feesten waarbij de drank rijkelijk vloeide. Hij voelde zich gedrongen om zijn gemeente te waarschuwen. Vijfentwintig jaar na de dood van Boston heeft zijn zoon deze preken laten uitgeven.

Als uitgangspunt heeft Boston de woorden van Lukas 13:5 genomen: 'Ik zeg u: Neen zij; maar indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen insgelijks vergaan'. Het eerste gedeelte van het boek gaat over de verklaring van deze tekst. Dan volgt het grootste deel over de natuur van de bekering. Tenslotte volgt de toepassing waarin de noodzaak van de bekering op ernstige wijze aan het hart van de lezer wordt gelegd.

Ik wil een passage aanhalen die me trof. Die staat op bladzijde 46 in hoofdstuk 3, over het onderwerp van de waarachtige bekering. Het gaat over de overtuigde ziel van de zondaar: 'De tweede les is dat het dus slechts een verguld bedrog en een list van het bedrieglijke

hart is dat zondaren, die aan hun zonden ontdekt zijn, zouden moeten denken dat zij niet eerder mogen en behoren te geloven en Christus te omhelzen, dan dat zij dieper vernederd zijn en een grondiger berouw over hun zonden hebben, kortom, geschikter zijn om Hem aan te nemen. Door dit bedrog blijft de ziel lang in de kindergeboorte staan en sterft daar uiteindelijk.'

Als een ware evangeliedienaar wijst Boston er op dat de Schrift ons wat anders leert: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij' (Openb. 3:20). Door de inhoud van deze leerzame uitgave klopt de Heere aan de deur van ons hart.

J.H. Madern, Bergambacht

"Verdragende elkander in liefde",
drs. J.C. de Jonge;
uitg. Gebr. Koster,
Barneveld;
95 blz.; € 9,90.

Verdragende elkander in liefde

Door de gebrokenheid van het menselijk bestaan zullen er altijd conflicten zijn en blijven. Zelfs in de kerk zullen conflicten helaas niet achterwege blijven. J.C. de Jonge, die werkzaam is als psycholoog/mediator en ambtsdrager in de gereformeerde gemeente van Rotterdam-IJsselmonde, heeft een boekje geschreven over conflicten in familieverband, in de werksituatie en in de kerk. Hij reikt ons in een kort bestek veel informatie aan over hoe conflicten kunnen worden herkend en hoe we met conflicten kunnen omgaan. Hoewel de auteur ook wijst op mediation als een middel om conflicten te behandelen en op te lossen, gaat hij uitvoerig in op de bemiddeling. Mediation is een activiteit die aan erkende mediators is voorbehouden. Bemiddelen kan in beginsel iedereen. Als iemand daartoe wordt geroepen, is het kennismaken van dit boekje van groot belang. Niet alleen worden allerlei technieken besproken, ook wordt gewezen op valkuilen waarin de bemiddelaar kan vallen.

De titel van het boek is ontleend aan Efeze 4:4b. Terecht wijst De Jonge erop dat het van groot belang is om elkaar in liefde te verdragen. Daardoor worden veel conflicten voorkomen. Christenen kunnen daarop worden aangesproken. Ook zijn stelling dat het groot is als de Heere de harten wil neigen en mensen tot elkaar kunnen komen en willen komen om de zaken op te lossen,

kunnen we van harte onderschrijven. Waar hij echter stelt dat zonder de zegen van de Heere geen enkel conflict kan worden opgelost, gaat hij mijns inziens voorbij aan de mogelijkheid dat ook conflicten tussen niet-christenen kunnen worden opgelost door middel van de door hemzelf aangedragen technieken. Daarbij zal eerder sprake zijn van Gods algemene goedheid, die dat mogelijk maakt, dan dat de Heere Zijn zegen aan de oplossing van het conflict verbindt, al is ook dat niet uitgesloten. Maar ook bij de oplossing van conflicten tussen christenen is de zegen van de Heere niet vanzelfsprekend. Het kan ook onder Zijn toelating zijn. Node mis ik in het hoofdstuk over het Bijbels kader een verwijzing naar 1 Korinthe 6, waar de apostel Paulus schrijft over rechtszaken (conflicten) tussen broeders.

ds. W. Silfhout, Capelle a/d IJssel

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Aalst,
ds. E. Hakvoort te Norwich (Ontario, Canada);
Voor Krabbendijke en Lisse,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Voor Leiderdorp,
ds. C. van Ruitenburch te Krimpen a/d IJssel;
Voor Lelystad,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
Voor Lethbridge (Alberta, Canada)
en Markham (Ontario, Canada),
ds. M.T. Al-Chalabi te Brakel;
Voor Naaldwijk,
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Vlissingen,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord.

GEZONDHEID DS. J. MIJNDERS

Onze oudste emerituspredikant, ds. J. Mijnders (98), is na revalidatie in verpleeghuis 'Salem' op 19 december weer thuis gekomen. Aanvankelijk leek hij verder op te knappen maar inmiddels wordt meer en meer duidelijk dat onze geliefde broeder wordt afgebroken naar het lichaam. Hij is erg verzwakt en eet en drinkt nog maar erg weinig. Gelukkig is hij nog zeer helder van geest, heeft hij geen pijn en beschikt hij nog altijd over een enorme wilskracht. Hoe lang het nog zal duren, is alleen aan de Heere bekend. Op zijn ziekbed mag hij ondanks alles goede momenten hebben.

De Heere gedenke hem met zijn zoon, schoondochter en allen, die hem in liefde verzorgen en omringen. Hij geve wat bij tijden zo levendig mag zijn in zijn ziel: 'Mijn ziel dorst naar God, naar den levenden God; wanneer zal ik ingaan, en voor Gods aangezicht verschijnen?' (Psalm 42:3).

v. A.

BERICHT VAN DS. GUNST

Halverwege augustus 2019 werd ik, ernstig ziek door steeds terugkerende urineweg-infecties, in het ziekenhuis opgenomen. Er moest zelfs dialyse plaatsvinden. Gelukkig is de nierfunctie weer verbeterd, zodat dit niet meer nodig is. Na een opname in een observatiecentrum in Roosendaal, verblijf ik momenteel in zorgcentrum Eben-Haëzer in Middelburg. Als ik terugzie, moet ik zeggen dat het in alle opzichten een moeilijke tijd is geweest, maar ik mag er gelukkig nog zijn.

Aan belangstelling en meeleven heeft het me niet ontbroken. Ik wil daar, mede namens mijn vrouw, mijn hartelijke dank voor uitspreken. Mijn wens is dat de Heere krachtig onder ons wone en werke. Voor mezelf geldt wat met kracht in mijn hart kwam uit de psalmberijming van Datheen:

*Al mijn misdaden en mijn zonden
Waren zeer groot en zwaar;
Maar Uw goedheid, niet om doorgronden,
Vergaf die al voorwaar.
Wel Hem, dien Gij hebt uitgelezen,
Dat hij bij U zij, Heer!
Die ook altijd bij U mag wezen,
Zonder te scheiden meer.*

(Psalm 65:2).

In alles Gode bevolen!
ds. A.J. Gunst

VERVOLGZITTING GENERALE SYNODE 2019

Op woensdag 29 en donderdag 30 januari komt de Generale Synode in een vervolgvergadering bijeen in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe O.Z. 2-B; aanvang 10.00 uur. Mannelijke leden van de Geref. Gemeenten zijn welkom. We vermelden ook de datum die gereserveerd is voor de laatste vervolgzitting: woensdag 25 maart.

Namens het moderamen,
ds. J.M.D. de Heer, scriba primus

BEVESTIGING EN INTREDE DS. VAN ZETTEN TE NIEUW-BEIJERLAND

Op 18 december is ds. H.A. van Zetten bevestigd als predikant van onze gemeente. De bevestigingsdienst werd geleid door ds. C. Sonneveld. Deze bediende Gods Woord uit Jesaja 62:6 en 7. Het thema van de preek, 'Een wachter, geschonken aan de gemeente', werd uitgewerkt in twee gedachten: Een boodschapper voor het volk, en: Een opdracht voor de dienaren.

Hier gaat het over een getrouwe wachter, over ijverars voor Gods eer en het welzijn van het volk. Hoe kan dat nu? Jeruzalem ligt toch in puin? Het wordt profetisch voorzeggd. Dit is alleen te verklaren vanuit het welbehagen Gods. Jesaja 62 vindt zijn grondslag in Jesaja 53. De taak is de stad bewaken en uitzien. Niet alleen door verkiezing uit een tweetal, maar door God aangesteld. Waken wil zeggen: Vanuit de Heilige Schrift in alle

ernst weerleggen wat strijdt met de leer. Wie is hiertoe bekwaam? Maar ze zullen niet zwijgen, ondanks onbekwaamheid en soms moedeloosheid. Een heerlijke taak naar Jesaja 52:7.

Gemeente, ontvang hem als een wachter/mensenkind. Hij mag niet zwijgen. Hij moet bidden voor land en volk. Ondersteund door Aäron en Hur, door kerkenraad, gemeente en kinderen. Ze moeten blijven bidden totdat Hij Jeruzalem stelde tot een lof op aarde en Sion wordt herbouwd en uit het puin herrijst. Op de gestelde vragen volgt het: 'Ja, ik van ganser harte'.

In de avonddienst hield ds. Van Zetten zijn intredeprek uit Psalm 51:20: 'Doe wel bij Sion naar uw welbehagen'. Het is een bede om Sion herstel. Ds. Van Zetten werkte dit thema uit in twee gedachten: Davids gebedsgestalte, en Gods welbehagen. Hij verwees naar zijn roeping vanuit onder meer Ezechiël 37: 'Profeteer, mensenkind'. Als de Heere vraagt: zullen deze dorre doodsbeenderen levend worden? Dan mag de profeet het overlaten aan de Heere. Diezelfde gestalte mocht ook David hebben. 'Tegen hoeveel geboden heeft David gezondigd, kinderen? Tegen drie of vier? Nee, David zegt dat hij in zonde is geboren en dat zijn gehele natuur zonde is. Hij is een Adamskind. De Heere toont ons die vuile bron. De zonde zit in ons'.

De dominee wees op vers 17: 'Heere, open mijn lippen, zo zal mijn mond Uw lof verkondigen'. Zonder dat zal het niet kunnen. We zijn afhankelijk van Gods Geest. Alleen na een hartelijke schuldbelijdenis kan schuldvergeving volgen. Alleen vanwege de arbeid van die tweede Adam kan een verloren mens verzoend en zalig worden. David bidt voor het welzijn van Sion, ondanks al zijn zonden. 'U krijgt dan onverdiend een onwaardige knecht. Niet om onzentwil, maar Hij doet het om Zijnentwil, vanuit het welbehagen, naar Zijn wil, om Zijn uitverkorenen toe te brengen'.

Het betekent ook: er moet betaald worden; er moet recht gedaan worden. Dan kunnen we niet werken met beloften, want de eerste belofte is: de ziel die zondigt, zal sterven. De Heere begint bij Adam, niet bij de Verlosser. Hoe merk je dat? Dat kunt u lezen in deze Psalm. Een gebroken en verslagen hart zal niet veracht worden. Christus heeft het leven

verdiend en zal het ook Zelf door Zijn Geest toepassen. Zo bouwt de Heere Zelf de muren van Sion en van Nieuw-Beijerland op. Na de gebruikelijke toespraken werd ds. Van Zetten toegezongen Psalm 20:1.

Namens de kerkenraad van
Nieuw-Beijerland,
D. Don scriba

BERICHT VAN HET CURATORIUM

In het afgesloten jaar 2019 mocht het curatorium mede in verband met de bouwactiviteiten aan de Boezemsingel in Rotterdam, boven verwachting giften, extra collecten en legaten ontvangen. Zowel van gemeenten, verenigingen en particulieren als van bedrijven. Daaruit blijkt de grote plaats van en de verbondenheid aan de Theologische School

in onze gemeenten. Het heeft ons bijzonder verwonderd en verblijd dat er zoveel liefde is voor onze Theologische School. Graag willen we langs deze weg allen die hieraan hebben bijgedragen, na de Heere Die de harten neigde, zowel tot kleine als tot grote bedragen of tot welke andere vorm dan ook, daarvoor heel hartelijk bedanken. Het is ondoenlijk allen middels een persoonlijke brief te bedanken. Maar onze erkentelijkheid is er niet minder om.

Van harte bevelen we u het belangrijke werk van opleiding en toerusting van onze studenten in het openbare en persoonlijke gebed bij u aan.

Namens het curatorium, docenten en studenten,
K.H. de Heer, penningmeester

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

blz. 158

Verbeterd bericht: De nieuwe scriba van Elspeet is: ouderling J.M. van Koeveringe, Wethouder van der Zandeweg 8, 8075 DD Elspeet; tel. 0577-492102; e-mail: scriba@ggelspeet.nl

blz. 163

Het nieuwe e-mailadres van de scriba van Ermelo, ouderling A. Verschoor, is: scriba@gergemermelo.nl

blz. 165

De postcode van ds. G.P. van Nieuw Amerongen is in het Kerkelijk Jaarboek onjuist vermeld. Het moet zijn: 4461 TZ.

blz. 285

Het e-mailadres van de koster van Waarde, D.M. Boone, is gewijzigd in: dmb Boone@solconmail.nl

Berichten

ZANGAVOND

Yerseke - Herv. kerk, zat. 1 febr., 19.30 uur, zangavond t.g.v. watersnoodherdenking m.m.v. Duivelands mannenkoor en mannenkoor Ethan, Rob den Hertog en Pieter Heykoop, orgel, oud. P. van Vijven; collecte voor De Beukelaar.

HOLLANDS JONGERENKOOR

Het Hollands Jongerenkoor, dat zangavonden belegt ten behoeve van de JBGG, start met repetities op verschillende plaatsen in

het land. Info en opgave: www.hollandsjongerenkoor.nl

JAARVERGADERING HELPENDE HANDEN

Op dinsdagavond 11 februari (19.45 uur) wordt de jaarvergadering van Helpende Handen gehouden. Locatie: kerk Geref. Gemeente te Werkendam. Student M. Boersma houdt een meditatie.

CONFERENTIE 'PASSEND VERBINDEN'

Maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor toenemende druk op onderwijs en

jeugdzorg. Dit vraagt om reactie en actie vanuit gemeenten, jeugdzorgorganisaties, scholen en kerken. Identiteitsgebonden hulpverlening lijkt in het geding te komen. De conferentie 'Passend verbinden' heeft als doel de toekomst van de jeugdhulp te schetsen vanuit christelijk perspectief. Voor aanmelden: www.christelijkejeugdhulp.nl/conferentie. Datum: vrijdag 7 februari; locatie: Driestar educatief, Burg. Jamessingel 2, 2803 PD Gouda. De kosten zijn € 60,- per deelnemer, te voldoen middels facturatie achteraf.

Kerkdiensten

ZONDAG 19 JANUARI 2020

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. P. Mulder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur stud. P.C. Vlot en 18.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Benthuizen 18.00 uur ds. G.J. van

Aalst; Berkenwoude 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Bodegraven 10.00 uur ds. M.H. Schot en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 16.00 uur ds. C. Sonneveld; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 19.00 uur stud. J. Beens; Deventer 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur stud.

P.J. de Raaf; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 17.00 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 9.30 uur ds. S.W. Janse en 15.00 uur ds. J.B. Huisman; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. E. Bakker; Goes 18.00 uur ds.

G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 uur ds. W. Silfhout en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Haamstede 16.30 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoogvliet 15.00 uur stud. P.C. Vlot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. H. Brons; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. A. Verschuure en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 18.00 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Leerdam 19.00 uur ds. M. Joosse; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur stud. J. Beens; Lelystad 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Meeuwen 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.D.) en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Moerkapelle 19.00 uur ds. G.J. Baan; Naaldwijk 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. W. Harinck; Nieuwerkerk 15.00 uur stud. P.J. de Raaf; Nieuwe-Tonge 19.00 uur ds. M.H. Schot; Nijkerk 14.30 uur ds. H. van der Heiden; Nisse 15.00 uur ds. A. Verschuure; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Oostburg 10.00 uur (H.A.) ds. J.B. Zippro; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 17.00 uur ds. S. Maljaars; Opheusden 10.00 (H.D.) en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Oude-Tonge 15.30 uur ds. M. Blok; Poortugaal 9.30 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Poortvliet 14.30 uur ds. M. Blok; Puttershoek 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 (H.D.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 18.30 uur ds. B. Labee; Sliedrecht 9.30 (H.D.) en

18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 18.30 uur ds. A. Schot; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Stolwijk 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Tholen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermaalsen 10.00 uur ds. P. Mulder en 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingse 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Waarde 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Waardenburg 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. van Laar; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 18.30 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Zeist 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Zoetermeer 10.00 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 21 JANUARI 2020

Brakel 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Rotterdam-Centrum 19.45 uur stud. P.J. de Raaf.

WOENSDAG 22 JANUARI 2020

Barendrecht 19.30 uur ds. M. Joosse; Beekbergen 19.30 uur ds. A. Schreuder; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Hilversum 19.45 uur ds. D. de Wit; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoofddorp 19.45 uur ds. G.J. van Aalst; Leerdam 19.30 uur

ds. J.J. van Ekeveld; Meeuwen 19.30 uur ds. F. Mulder; Mijdrecht 19.30 uur ds. A.H. Verhoef; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rilland-Bath 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Sliedrecht 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Urk 19.30 uur ds. G. Pater; Westzaan 19.30 uur ds. J. van Laar; Zwolle 19.30 uur ds. E. Bakker.

DONDERDAG 23 JANUARI 2020

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Borssele 19.30 uur ds. D. de Wit; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Kampen 19.30 uur (voor de zending) ds. D.W. Tuinier; Middelharnis(in GG Dirksland) 14.30 uur ds. K. Boeder (bevestigingsdienst) en 19.00 uur (intrededienst) ds. G.J.N. Moens; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A. Schot.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 19 JANUARI 2020

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Ter gelegenheid van de kerstdagen, de jaarwisseling en mijn verjaardag kreeg ik veel brieven en kaarten, met daarin allerlei hartelijke woorden van liefde en vriendschap. Graag wil ik iedereen daarvoor bedanken. Wederkerig wens ik alle familie, vrienden en bekenden van harte Gods zegen en troostvolle nabijheid toe in het pas begonnen jaar 2020.

Mw. H. Baaijens-Kersseboom
Nieuw adres: Hoofdland 1, kamer 211
3332 RD Zwijndrecht

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

www.villaweijpoort.nl

Uw adres voor **bijeenkomsten** zowel zakelijk als privé. Ook mogelijkheden voor **tijdelijk wonen**.

Met ontroering hebben de kerkenraden van de Gereformeerde Gemeenten te Capelle aan den IJssel-Middelwatering en -West kennis genomen van het overlijden van hun oud-diaken

W. Hoogendijk

in de leeftijd van 92 jaar.

Met de gaven die de Heere hem schonk, heeft hij de gemeenten van 1970 tot 2002 met grote toewijding en liefde mogen dienen.

Wij wensen zijn vrouw, de kinderen, (achter)kleinkinderen en familie van harte de ondersteuning des Heeren toe in dit smartelijk verlies.

Ps. 84 : 2 (ber.)

Namens de kerkenraad en de gemeente van Capelle aan den IJssel-Middelwatering,
Ds. A. Verschuure, preses
K. Bel, scriba

Namens de kerkenraad en de gemeente van Capelle aan den IJssel-West,
H.T. Groenendijk, preses
B. Agteresch, scriba

Capelle aan den IJssel, 8 januari 2020

PRIMEUR !

PIETER HEYKOOP
lanceert als **eerste Nederlandse**
organist een **EIGEN APP**
met eigen CD's en Bladmuziek !

Scan of download de
GRATIS APP in de
App- en Playstore

**Te huur voor vakantie of
bed & breakfast: nostalgische
schaapskooi voor 6 personen**
op de Veluwe in Stroe, 5 min. van
bos en heide. Tel. 06 - 22 37 62 20.
www.schapenhok.nl

Te huur op camping Bergzicht te Ommen:
een mooi chalet, v.a.g.v., met een mooi
prieel, ook voor zomaar een weekend of
een midweek. Voor info: 06 820 119 63

CAMPING EN CHALETPARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur
CHALET of compleet ingerichte
LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

SAMENZANG MET ANDRÉ NIEUWKOOP

STEPH. KERK HASSELT
D.V. ZATERDAG 25 JANUARI

19.30 UUR • CD-OPNAME
www.naarhetconcert.nl

11e BETUWSE MANNENZANG
Grote of St. Maartenskerk in Tiel
D.V. vrijdag 7 februari 2020, 19:30 uur
Niet-ritmische psalmzang met
bovenstem, orgel en trompetten!
Toegang uitsluitend mannen
Info: www.betuwsebovenstemgroep.nl

Zoekt u een mediator
of
organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissersmediation.nl
www.bvissersconsultancy.nl

....Help een **KIND SPONSOREN!!**
(VER)huur uw **VAKANTIEHUIS** op
MIJNVAKANTIESTEK.NL

HKS-Mediation, voor goed gesprek,
als je er samen niet meer uitkomt,
in je huwelijk, kerk of school.
www.hksmediation.nl

Te huur in Wolphaartsdijk (Zeeland),
een mooie vakantiewoning vlakbij het
Veerse Meer voor max. 4 personen!
Voor meer info en foto's mailen naar:
verhuurwolphaartsdijk@outlook.com

15/16 dagen India-Nepal
24/25 apr - 9 mei €2295,- olv Els de Jonge.
Info avond 14 feb in Gouda, app of bel:
06-49498553

OOSTENRIJK - Nieuw park!
Bergen en water in zonnige deel Alpen,
kerkdiensten, activiteitenteam.
Ervaar de uitstekende sfeer.
Safarilodges en stacaravans.
Hoogseiz. v.a. slechts 495,- p.wk.
055 3030083 | **es-vakanties.nl**

Aangeboden oud harmonium
"Mannborg" T.E.A.B.
Weizigtweg 42 Dordrecht
Tel. 078-6146650

Alleenstaande vrouw met 2 kinderen
zoekt zelfstandige woonruimte
in de buurt van Geldermalsen en
omstreken (zsm). Voor inlichtingen kunt u
contact opnemen met tel.nr. 0653910829.

Een **nieuwe** vloer? Uw **oude** vloer schuren?
Wij komen met vloerstalen bij u thuis.
Eerlijk advies & u betaalt nooit teveel.
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166

Uw vakantie in een compleet ingerichte
LODGETENT (5 tot 7 pers.)
Direct aan het Lago-Maggiore in Italië.
Info: 055 7507930 **www.familylodges.nl**

T.H. in zomervak. ons huis in Middelburg,
1-14 aug. Tel. 0118-620601

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen
Verzekeringen heeft als doel individuele
en collectieve voorlichting geven aan
en belangenbehartiging van
gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur
van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt
dan de door de stichting opgestelde praktische
en principiële brochures gratis toegezonden.
Ook ontvangt u enkele keren per jaar een
nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding
tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

www.kwaliteitspanty.nl
Uw vertrouwde panty
zonder bezorgkosten in huis!

ROUW & GELEGENHEIDSKLEEDING
kindergelegenheidskleding.nl
0577-401193 / 06-36392103

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

Persoonlijk: ik red het niet alleen

DEPRESSIE | ROUW | BEPERKING | IDENTITEIT
PSYCHISCHE PROBLEMEN | VERSLAVING

www.gemeenteengezin.nl

Adviesplein
gemeente & gezin

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Voor woonzorgcentrum Maranatha
(gebied Oost) en woonzorgcentrum Elim
(gebied Midden) zijn wij op zoek naar een

Maranatha
ZORGGROEP SIRJON

Elim
ZORGGROEP SIRJON

Manager Zorg

Creatieve en ondernemende verbinder

Je bent in jouw gebied de ambassadeur van **woonzorgcentrum Maranatha** of **woonzorgcentrum Elim** die in samenwerking met collega managers zorg de organisatie positioneert in een veranderende zorgmarkt. Kwaliteit van zorg, gemotiveerde professionals en gezonde bedrijfsvoering, staan bij jou voorop. Je onderschrijft de zorgvisie van woonzorgcentrum Maranatha of Elim en bent lid van één van de reformatorische kerken.

PANDION
Geloof in LEIDERSCHAP

Kijk op www.pandionleiderschap.nl
of neem contact op met
Bernhard Kok, 06-57592035

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse tel. 038-3332383

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Ben Nijhof tel. 0548-540053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos tel. 0577-401689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Bewindvoering, Mentorschap, Curatorschap

Kunt u financiële zaken niet meer zelf regelen?

Bewindvoeringskantoor Hamming ondersteunt en behartigt alle financiële en persoonlijke belangen voor personen die dit zelf niet (meer) kunnen. Wij treden op als bewindvoerder, curator en mentor. Dit doen wij met persoonlijke betrokkenheid en op een discrete en doortastende wijze, waarbij de individuele belangen van de cliënt altijd centraal staan.

Printerweg 14 | 3821 AD Amersfoort | Tel. 033-4330885 | www.hammingbewindvoering.nl

**Tevredenheid
door kwaliteit,
met behoud
van identiteit**

Kraamzorg
Bel voor informatie

Informatie/aanmelden
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

REIS NAAR GAMBIA

Data: D.V. 28 juli - 12/19 augustus

D.V. 31 juli - 15 augustus

Voor wie: alle leeftijden > 25 jaar

Meer informatie:

Ineke de Jong 06-54205245

www.gambiaexcursies.nl

Meld u aan voor de vrijblijvende informatie-
bijeenkomst op D.V. 1 februari ('s middags)

vacature

**Coördinator zorg
ambulante begeleiding**

regio Veenendaal
(6 uur per week)

werkenbij.siloah.nl

talentvolle teamleider onderbouw

fulltime vanaf cursusjaar 2020-2021
(of eerder in overleg)

Wil jij een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van leerkrachten en kinderen? Wij zoeken een **betrokken en koersvaste teamleider** voor de onderbouw. Aan de onderbouw is op onze school ook een Voorschool verbonden.

Je bent de **verbindende schakel** in je team en stimuleert collega's in hun ontwikkeling. Samen met de collega's zorg je voor een **veilige en uitdagende leeromgeving** voor de kinderen.

IETS VOOR JOU?

Bel voor meer informatie met onze directeur
B. Paanstra, 06-21390433. Je sollicitatiebrief stuur
je naar bpaanstra@rehobothsch.nl.

De Rehobothschool Kootwijkerbroek is een school op reformatorische grondslag. De school werkt op basis van Gods Woord in een veilige omgeving aan de persoonlijke en cognitieve ontwikkeling van de kinderen.

*Bekijk de website voor het functieprofiel.
rehobothsch.nl*

**MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS**

**VERTROUWDE
KLANKEN...**

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL 4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen
GRATIS verzonden (binnen Ned.)

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

 **begravenisverzorging
Den Hollander**

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

📍 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

POSITIONS AVAILABLE

Educating Youth for Christian Living

For the next few years, we expect an **URGENT NEED** for teachers, both in elementary and secondary.

Mount Cheam Christian School is connected to the Reformed Congregation in North America (RCNA), which is affiliated with the Gereformeerde Gemeente in Nederland. Our school is located between the mountains of the Fraser Valley in beautiful British Columbia, Canada. Currently, 370 students Kindergarten to Grade 12 (aged 5 to 18) attend our school.

Due to the consistent growth of our church and school community, we would like to connect with teachers that are willing to provide education based on the infallible and unchangeable truth of God's Word (King James Version), as expressed in the Three Forms of Unity, established by the Synod of Dort (1618-1619).

Inquiries: Mr. Jan Neels (Principal) - jneels@mccs.ca
Send resume + cover letter to:
Mr. Jan Neels - jneels@mccs.ca
Mr. Eric Van Maren - ericv@vanmarengroup.com
48988 Yale Road, Chilliwack, BC, V4Z 0B2, Canada +1 (604).794.3072

MOUNT CHEAM
CHRISTIAN SCHOOL
www.mccs.ca

Begravenisonderneming

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl

www.begravenisondernemingtreur.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca
voor **accommodaties** en **autoverhuur**.

 **De Verrassing
Bungalowpark**

**Welkom
terug op
ons park!**

**Al 60 jaar
verrassend op Texel!**

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementsprijzen
(bij vooruitbetaling):**

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

HANNEKE ZIT BIJ HEN IN DE
GROEP EN AL GAUW FIETSEN ZE
MET Z'N DRIEËN.

Heleen is wat stiller, ze is helemaal vol van Elske's nieuws. Ze vindt dat Elske het zo vreemd vertelt, zo... zo..., net alsof ze er blij om is en toch ook weer niet. Als ze samen zijn, gaat ze er gauw weer over praten, want zij vindt het toch wel heel erg jammer!

Vader en Elske zijn op weg naar Marja. Vader praat druk en Elske is stil. O ja, ze heeft zich de laatste dagen flink gehouden en ze neemt zich voor dit te blijven doen. Ook al valt Marja tegen. Ze wil opa en oma geen verdriet doen. Zij vinden het toch al erg genoeg dat ze weggaan. Heleen vindt het ook heel erg en dat maakt het voor Elske moeilijk. Tegen haar beste vriendin zou ze willen zeggen: 'Ik vind het ook erg, hoor', maar ze zegt het niet. Tegen iedereen zal ze doen alsof ze het leuk vindt.

'Zo Els, we zetten de auto hier neer. Op het plein mag je niet parkeren. Ik denk dat Marja al op de uitkijk zit. Ik heb opgeschept over jou'. Plagend kijkt vader haar aan en Elske haalt haar schouders maar eens op. Ze heeft geen zin om terug te plagen. Vanuit de smalle straat komen ze op het grote plein. Een plein met een groot standbeeld in het midden. Er lopen veel mensen. Overal zijn winkels. De zon schijnt en het doet allemaal vrolijk aan. Vader heeft gelijk, het is er gezellig en niet te vergelijken met het huis in de vorige straat.

Ineens staan ze voor de cafetaria. 'Kijk, daar staat tante Annie'. Vader zwaait en zegt: 'Wij gaan deftig door deze deur. Straks nemen we wel een kijkje in de cafetaria'.

Haast

Jij zult het thuis ook weleens te horen krijgen: 'Schiet toch eens op, je had al weg moeten zijn'.

Weg, om naar school te gaan, naar catechisatie, naar je bijbaantje. Soms moet jij je haasten om ergens op tijd te zijn. Het zal ervan afhangen waar je naar toegaat...

In de achterliggende weken heb je het woord 'haast' vast wel in de Bijbel gelezen of in één van de preken gehoord. Maria heeft de boodschap van de engel gehoord. Ze mag de moeder van de Heere Jezus worden. Deze boodschap wilde Maria delen met haar veel oudere nicht Elizabeth. Ze reisde daarom met 'haast' naar het gebergte, in een stad van Juda (Luk. 1:39).

Maar niet alleen Maria is met haast ergens naartoe gegaan. Hetzelfde lees je van mannen die midden in de nacht een ontroerende boodschap horen: 'U is heden geboren de Zaligmaker' (Luk. 2:12). Inderdaad, de herders in de velden van Efratha, in de omgeving van Bethlehem. En wat doen deze herders nadat ze de boodschap (en de engelenzang!) hebben gehoord? Op weg gaan. Op weg naar Bethlehem. Om hun Zaligmaker te ontmoeten. 'En zij kwamen met haast' (Luk. 2:16a). En zij hebben Hem gevonden!

Haast. Hoeveel haast heb jij eigenlijk als het gaat over zaken die van levensbelang zijn? Of ben jij juist traag in Bijbel lezen en bidden? Traag om de Heere te zoeken? Dan geldt ook voor jou de indringende waarschuwing: haast je! Jouw leven eindigt en de eeuwigheid komt. In Psalm 68 wordt gesproken dat heidenen zich wel zullen haasten. Ze haasten zich in het zoeken van het heil bij Israëls God.

Maak haast! De zaak van God heeft haast! Want Hij heeft Zelf gezegd: 'Zie, Ik kom haastiglijk (Openb. 22:7).

*'Ik heb gehaast en niet
vertraagd Uw geboden te
onderhouden'*

Psalm 119:60

Ds. Labee over:

Neerslachtig na advent

Als de weken van advent in het kerkelijk jaar weer voorbij zijn, geeft me dat een neerslachtig gevoel. Dat heb ik ook als we bij zondag 5 van de Heidelbergse Catechismus zijn. In het besef dat ik rechteloos ben, hoe moet ik daarmee omgaan?

Onschriftuurlijke gedachtegang

De vraagstelling heeft ons meer geraakt dan we in woorden kunnen uitdrukken. Wat samengevat stond er in de mail onder andere dit: 'Wanneer advent weer voorbij is, geeft me dat soms een neerslachtig gevoel. Dan leeft de gedachte: hoe kan ik voor het persoonlijk leven iets hebben aan Kerst of Goede Vrijdag, als ik geen advent ken? Zo vergaat het me ook met de prediking uit de Heidelberger. Als zondag 5 aan de orde is en zondag 1 tot en met 4 geen beleving is geworden (...)'.

O, wat willen we het de vraagsteller - en wellicht anderen - graag toeroepen: laat dat redeneren over de teerste bevindelijke zaken los! Er is beslist een orde des heils. Maar als de Heere leidt, laat dat zich niet analyseren. Hij leidt steeds maar weer blinden in de weg die ze niet geweten hebben (Jes. 42:16). We begrijpen wel dat deze gedachtegang ontstaat. Wat is het een wonder als de Heere een zondaarsziel bevindelijk doet 'meereizen' met het onderwijs uit de Heidelbergse Catechismus. Of als in het kerkelijk jaar een ziel mag 'meekomen'. We zouden daar veel over kunnen schrijven maar zullen we het beperken tot één treffend gedeelte uit Gods heilig Woord? We denken dan aan de Pinksterdag! Na Kerst, Goede Vrijdag en Hemelvaart behaagde het de Heere om onder die eenvoudige preek van Petrus, drieduizend zondaren te zaligen.

Mogen we de vraagsteller, en alle lezers die zo moeten ervaren 'erbuiten' te staan, oproepen om zich altijd tóch maar weer

getrouw te zetten onder de bediening der verzoening? Met de bede of diezelfde Geest van Pinksteren dat Woord wil brengen in ons hart.

Natuurlijk is er dan een orde in het ware genadewerk. De bekende ds. Gray (1633-1656) legt zijn gemeente Glasgow deze dingen voor: 'Hebt ge ooit bevend aan de voet van de berg Sinaï gestaan en uitgeroepen: Ik ben verloren, omdat ik niet gehoorzaam ben geweest aan alles wat in deze wet geschreven staat? (...) Sommigen van u komen tot Christus voordat zij ooit tot Mozes zijn gegaan. Maar wie zo te werk gaat, zal erachter komen dat Christus hem weer naar Mozes terugstuurt'. Maar dat kan de Heere bewerken dwars door onze (menselijke) kalender, ook van het kerkelijk jaar.

Schriftuurlijke orde

We willen aansluitend nog iets schrijven over de vraag van een andere inzender. Deze schreef rond de uitdrukking 'de weg van de Borg is de weg van de Kerk'. We hebben geen bezwaar tegen deze uitdrukking, integendeel! Maar we moeten dan wel uitleggen wat we bedoelen. Dat was ook de kerngedachte van de vraagsteller: laten we bij het omschrijven van geestelijke zaken in het hart, vooral woorden uit Gods Woord (blijven) gebruiken. De genoemde uitdrukking is zo passend als we bijvoorbeeld denken aan Romeinen 6:5, 7 en 8: 'Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding (...). Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde. Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij dat wij ook met Hem zullen leven'. Ja dan is waar: zo de Borg, zo de Kerk. De Borg ging op Goede Vrijdag de dood in, de Zijnen gaan ook de dood in. De bruidskerk leert te sterven aan alles buiten Jezus, opdat ze het leven in de Brudegom zouden vinden. Welnu in deze zin mag de uitdrukking gebruikt worden om de Schriftuurlijke orde te duiden.

Tegelijk zal altijd ook gezegd moeten worden dat er een wezenlijk verschil is in de gang van de Borg en de weg van de Kerk. De Borg van Sion ging de weg van lijden tot heerlijkheid om de zaligheid voor Zijn Kerk te verdienen. Dan is Zijn lijden zo gans anders dan bijvoorbeeld 'het voetstappen leren drukken' van Zijn Kerk. Zijn lijden was verdienend, borgtochtelijk en plaatsbekledend. De Kerk kan en hoeft niets te verdienen. Dat heeft Hij alléén gedaan.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

